

— Paa Karl Schönbergs Forlag er udkommen: »Gunnis Busck, et Levnetsløb i en Landsbypræstegaard, udg. af Henr. Bech [med Bistand af N. J. Termansen og Fr. Barfod; see Forordene]. Titlen er en lille Smule vildledende eller dog ikke fuldt betegnende, hvorfor vi tillade os at henlede Opmærksomheden paa denne ret mærkelige Bog, der, 21 Ark stor og overordentlig smukt udstyret fra Bianco Lunos Trykkeri, kun koster 1 Rdlr. 48 Skill., en Pris, til hvilken man ikke er vant i vort lille Land at see saa smukke og gode Bøger. Foruden Forordene, i hvilket Udgifveren har leveret en ganske kort men sjælfuld Tegning af afdøde Pastor Busck, og foruden to Indledningsdigte til de to første Afdelinger (det ene af gamle Grundtvig, det andet af en Anonym), indeholder Bogen: 1) Breve fra Buscks yngre Dage [1821—44]; 2) Breve fra Buscks ældre Dage [1848—69], til hvilke slutte sig P. Rørdams og P. Fengers Taler ved hans Kiste; 3) Buscks sidste Prædiken (Joh. Evang. 2. 1-11); 4) Buscks Udlæggelse af Apostelen Johannes' første almindelige Brev. — Fra Buscks yngre og ældre Dage findes der ialt 104 Breve, af hvilke de 39 ere fra Grundtvig til Busck, de 30 fra Busck til Grundtvig; iblandt de øvrige 35 skulle vi særlig nævne et fra Lindberg, et fra A. S. Ørsted, to fra Wexels, et fra C. Muus og et fra Enkedronning Caroline Amalie, alle til Busck. Vi tage dog neppe feil ved at fremhæve Brevvexlingen mellem Grundtvig og Busck, hans »kjæreste«, »hans mest ligestemte« Ven, som det Interessanteste i Bogen; man lærer her et fortroligt Venneforhold at kjende, der har langt mer end almindelig Betydning, og i hvilket, som Udgifveren smukt udtrykker sig, den Ene stadig raaber »Kom ned i de dybe Dale!« mens den Anden svarer: »Nei op paa de høie Fjelde!« Man lærer her et »Levnetsløb« at kjende, som man maatte ønske, at det tidt levedes i en »Landsbypræstegaard«; og gamle Grundtvig, som baade vi og vore Fædre kjendte som en af vore mærkeligste offentlige Charakterer, see vi her bevæge sig i Privatlivets Helligdom. Men ogsaa hele den øvrige Bog tillade vi os paa det Bedste at anbefale til vore Læsere, der ville finde, at den i Sandhed er, hvad Udgifveren vilde have, at den skulde være: »en opbyggelig Bog«. π.

— Sange af Mads Hansen. Anden Samling. Da Mads Hansen for nogle Aar siden dukkede frem, blev han modtaget med saare megen Velvillie af Kritiken og med Varme af et stort Publicum. Og dette var ikke uden Grund; thi han fremtraadte med en Formsands, der virkelig maatte forbaase, naar det vidstes, at disse velklingende Vers skrev sig fra en ung Mand, hvis meste Tid var gaaet hen bag Ploven og som kun havde nydt en ganske jævn Landsbyskoleundervisning. Der var desuden en Friskhed og Kjærlighed til Fædrelandet, en freidig Tro paa Sandhed og Ret, en Varslen om bedre Dage for vort lille Folk i hans Sange, som ikke kunde Andet end anslaae mange sympathetiske Strengte hos Læsere i hine Sorgens og Mismodets Tider. Men det viste sig allerede strax ved den første Digtning af Mads Hansen, at hans Omraade er begrændset og at han kun er Sanger i Ordets rette Betydning, naar Fædrelandsfølelsen paakalder hans Muse. Dette viser sig endmere i den nye Samling. I den første Halvdeel af den lille Bog, der indeholder lutter patriotiske Leilighedsdigte, findes mange fortræffelige Ting. Sange som »Vort Haab«, »Til de unge Skytter«, »Hans Tjellenes Schmidt« o. fl. bære alle mere eller mindre Præget af, at være inspirerede af en virkelig Trang til at synge ud, hvad der inderst og dybest har bevæget hans Sjæl og ville derfor altid tiltale ethvert varmt Gemyt, medens derimod flere af Sangene i Bogens anden Halvdel klinge fremmede og ofte glide os forbi, uden at have efterladt nogen Tone i vort Bryst. Forøvrigt indeholder denne Del af Samlingen fire Viser i fyensk Dialect, et Forsøg, der i og for sig altid er interessant; disse Viser have ogsaa derved faaet et stærkere Anstrøg af Primitivitet, end mange af Forfatterens andre Sange. (Forlagt af C. G. Iversens Boghandel [E. S. Tillge]).

— »Landmandsliv«, af Frits Reuter, er en af de fornøieligste Bøger, vi i lang Tid have truffet paa, og det undrer os ikke, at den i syv Aar har oplevet syv store Oplag, at den er bleven oversat (Originalen er plattysk) i forskjellige Sprog, og at Reuters Forfatterskab endog i »Revue des deux mondes« er blevet omtalt ligesaa smigrende som udførligt. Da vi forhaabentlig om nogen Tid kunne faae Plads til en lille Skildring af ham, skulle vi denne Gang fatte os i Korthed. »Landmandsliv« er temmelig stor, men meget underholdende, fuld af et rigtig sundt og frisk Lune, og tillige meget stemningsrig, saa at man uafbrudt faaer det velgjørende Indtryk af en Forfatterpersonlighed, der har et ligesaa varmt Hjerte som kvikt Hoved. Figurerne staae levende og fyldige, skjøndt Charakteerskildringen

hverken er fin eller dyb, og de sociale Forhold ere ypperligt opfattede og meget anskueligt fremstillede. »Landmandsliv« fører Læsere til Herregaarde, til en Landsbypræstegaard, til Forpagtere og Forvaltere, til Almuen paa Landet og til Spidserne i en lille Ravnekrogsby — alt i det østlige Meklenborg. Den er at anbefale for Læsere af enhver Art, da den er ligesaa forstaaelig for Landboernes store Mængde, som den er forfriskende for Byboerne. (Andr. Schous Forlag.)

— »Dr. Martin Luthers Betragtninger til hver Dag i Aaret«. Oversat af H. P. Møller. Tredie Oplag. Allerede tidligere have vi gjort opmærksom paa denne udmærkede Andagtsbog, og at der nu foreligger tredje Oplag af denne Bog siden det første udkom 1861, vil være tilstrækkelig Vidnesbyrd om den Anerkjendelse, hvormed den er blevet modtaget. Samlingen, der er hentet fra udvalgte Steder af Luthers samtlige Værker, skylder en ubekjendt tysk Landsbypræst sin Tilblivelse, som udgav den første Gang i Begyndelsen af Aarhundredet. Med Bogen følger et lithograferet Portrait af Luther. (L. A. Jørgensens Forlag.)

— »Gymnastik for den kvindelige Ungdom i Skolen og i Hjemmet« af Professor A. G. Drachmann. Naar den voxne Slægt tænker sig blot nogle faa Aartier tilbage i Tiden, vil det ikke kunne undgaae Opmærksomheden, hvilken Forandring der i den forholdsvis korte Tid er foregaaet i vore Begreber om den Rolle, Legemsøvelserne ere kaldede til at spille i den almindelige Opdragelse. Vi, der ellers ikke pleie at skride saa særdeles rask frem paa Reformernes Bane, ere temmelig hurtigt komne til at indsee, at »Noget maatte der gøres« for at redde Legemet sundt, medens den aandelige Tarv i Ungdomsaarene saa stærkt varetages. Men vi have ogsaa i denne Henseende haft en Fordel, thi uden sin Apostel trænger ingen Reform ret igjennem, og Gymnastiken har hos os haft sine, blandt hvilke det vel er tilladt at fremhæve nærværende Arbeides Forfatter, der støttet til sin Videnskabs Autoritet og til sin Overbeviisnings Styrke har indlagt sig den store Fortjeneste, først at gøre Legemsøvelsernes Nytte indlysende, dernæst at arbejde for deres almindelige Indførelse i Skolerne, og endelig at bringe dem i et velordnet og hensigtsmæssigt System.

Dersom der endnu gives Mødre, som af Frygt for deres Døtters Kvindelighed, med Betænkkelighed ryste paa Hovedet herved, da ville vi, blandt Andet, raade dem til at tage nærværende lille Bog i Haanden. De ville da opdage, at deres Frygt beroer paa en Vildfarelse, idet de have tænkt sig deres Døttre springe, klattre o. s. v. som de fra gammel Tid vidste var den Gymnastik, der dannede Drengenes Øvelser; de ville snart see, at man for Pigerne har en ganske anden Art deraf, hvor Anstanden og kvindelig Skik fuldkommen sker Fyldest, og hvorved dog Legemets Kraft og de forskjellige vigtigste Muskelopgaver udvikles og fremmes efter en methodisk Plan.

At vise dette, og at give en brugbar og vistnok hidtil savnet Ledetraad til den paagjældende Underviisning i Pigeskolerne, har vel været Hensigten med Arbeidet, hvilken sikkert tilfulde er naaet. Ogsaa til Veiledning i Hjemmegymnastik vil Bogen med Nytte kunne anvendes, idet Angivelserne ere saa bestemte og letfattede, at enhver Voxen vil kunne indøve Børnene derefter. Til yderligere Fremme heraf er et betydeligt Antal (134) Træsnit indskudte i Texten, hvilket vistnok i høj Grad forøger dens Brugbarhed, medens det vel, ligesom for den herved væsentlig forøgede Bekostelighed ved Arbeidet, ikke bør betones for stærkt, at disse Illustrationer hist og her lade Et og Andet tilbage at ønske, baade i Trækkelighed og i Anskueliggjørelsen af Texten. (Forlagsbureauets Forlag.)

— Johannes Clausen: »Beretning om Ryslinge Folkehøiskole«. Foruden en Beretning om Skolens Virksomhed fra Efteraaret 1866 til Foraaret 1869 indeholder Bogen flere Smaastykker om »Aarstidernes Historie«, om Mindesmærker« og et Indlæg om den indre Missions Stilling til Folkehøiskolesagen. I dette Stykke har Pastor Clausen søgt at klare sin Opfattelse af Forholdet mellem det Christelige og det Folkelige, og imødegaaet de Beskyldninger, som fra grundtvigiansk Side ere blevene rettede mod den indre Mission, at den skulde mangle Sands for det Nationale og endog have gaaet vore Fjenders Ærinde. (Vilhelm Priors Boghandel.)

— »Kirkeklokkeklangen i den norske Dale«, en Fortælling af Vilhelm Birkedal. Denne lille Bog indeholder ganske vist gode Ting, men er dog høist besværlig at komme igjennem. Forfatterens Forsøg paa at skrive en Digtning er langtfra vellykket; man mærker altfor kjendeligt, at hvad der skulde være Poesi, er lavet. Han bevæger sig som en Fisk i Vandet, naar han polemiserer og argumen-

terer, hvorimod saavel han selv som i hvert Tilfælde Læsere gisper, som Fiskene udenfor deres Element, saasnart det gaaer løs paa den egentlige Novelle, hvor det viser sig, at denne begavede Mand gaaer udenfor sine Evners Rækkevidde. (Forlagt af den Hempelske Boghandel i Odense.)

— »Tre Noveller« af Quivis. De første to Noveller (»En Reisebeskrivelse« og »Et Rus-Aar«) have været optagne i »Berlingske Tidendes« Feuilleton og maac derved være tilstrækkelig anbefalede, og vi skulle derfor kun om den tredje bemærke, at den er den mest underholdende og bedst skrevne af dem alle. (Hos Otto Schwartz' Efterfølger: E. Jespersen.)

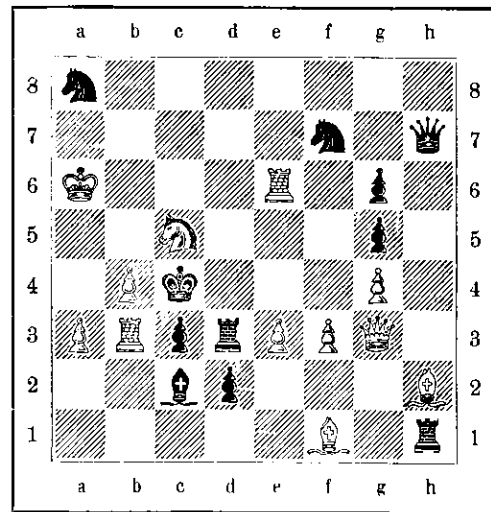
— »I Norge« af Richard Kaufmann. Forfatteren er ikke uden Evne til at skrive livligt og anskueligt, men han begaaer den Feil, at ville være interessant, aandrig, tankevægtig og fantasifuld. Derved undgaaer han maaskee at blive kjedelig, men ophører tillige at være rigtig vederhæftig. Ligeefremme Referater og rimelige Smaabemærkninger ere saaledes blandede sammen med Opfindelser og hastige Domme, at man undertiden er nær ved at miste Troen paa Virkeligheden af Alt, hvad Bogen melder om. (Chr. Steen & Søns Forlag.)

Skak.

Opgave Nr. 153.

(Af Vilh. Nielsen i Kjøbenhavn.)

Sort.

Hvid.

Hvid begynder og gjør mat i 4 Træk.

Løsning af Skakopgaven Nr. 148.

1. Da5—c5, Dc1—c5 (eller A). 2. Bc2—c4 gjør mat. A. 1. — Tt8—f2. 2. Bg2—f3 gjør mat.

Rigtig løst af Sommerfeldt, Nyiny, P. G. i Aalborg, Th. Jensen, F. F. G.

Løsning af Skakopgaven Nr. 149.

1. La1—b3, Kd3—e4. 2. Dg2—c2, Ke4—f5. 3. De2—e6 gjør mat. Rigtig løst af Nyiny, Chr. B., P. G. i Aalborg, Th. Jensen, Ad. Carlsen, P. D. B., C. Bätz, Ea Unævnt, F. F. G., P. F. H.

Gaade.

Tænk som det sidste Halve Dig en Drik,
De Allerfeste ynde; som det første
Et Kjøretøi, men ikke af de største,
Da vil Du see, at Du til Gjetning fik
Saavel en Frugt af nedrig Svig og Rænker
Som det, der ofte megen Morskab skjenker.

s—r.

Oplosning paa Gaaden i Nr. 534:

Stortyrken.

Oplost af Illeren i Korsør, C. i Kolding.

Døde.

Billedhugger Pietro Tenerari, Thorvaldsens bekjendte Elev, † 14 December i Rom, 71 Aar.

Verdens-Barometret.

London	22 December	3 pCt. Consols . . .	92 ³ / ₁₆ .
Paris	—	3 - Rentes . . .	72. 95.
Wien	—	Øster. Statsbane . . .	398.
Berlin	21	5 pCt. Statslaan 1859 101.	
Kjøbenhavn	23	4 - kgl. Obligat. . .	83.